

1 Koji su troškovi povezani sa sudskim postupcima i tko ih obično mora snositi?

Javna pravna pomoć može se pružiti u sljedećim oblicima:

- (a) plaćanje naknade za zastupanje, pravnu pomoć i, kada je primjenjivo, obranu imenovanom ili odabranom odvjetniku kako bi se osiguralo ostvarivanje ili zaštita prava ili zakonitog interesa na sudu ili kako bi se spriječio spor (dalje u tekstu „pomoć odvjetnika“)
- (b) plaćanje naknada vještacima, prevoditeljima ili sudskim tumačima čije su usluge potrebne u okviru postupka, na temelju odobrenja suda ili pravosudnog tijela, ako je za plaćanje takvih naknada odgovorna osoba koja podnosi zahtjev za javnu pravnu pomoć
- (c) plaćanje naknade izvršitelju
- (d) oslobođenje od plaćanja sudskih troškova, smanjenje iznosa tih troškova, prilagodba načina njihove otplate ili odgoda plaćanja, kako je predviđeno zakonom, uključujući i one koji se plaćaju u fazi izvršenja.

Ako se javna pravna pomoć pruža državljanima država članica EU-a ili drugim osobama koje imaju prebivalište ili uobičajeno boravište na državnom području neke države članice, odobrena javna pravna pomoć može uključivati i sljedeće:

- (a) troškove prevođenja dokumenata koje je podnio primatelj pravne pomoći, a koje je zatražio sud ili pravosudno tijelo u svrhu donošenja odluke u predmetu, pri čemu su podneseni ili primljeni povezani zahtjevi i dokumenti izuzeti od obveze ovjeravanja ili bilo kakve druge odgovarajuće formalnosti
- (b) usluge sudskog tumača u postupcima koji se vode pred sudom / pravosudnim tijelom
- (c) troškove nastale primatelju pravne pomoći ili drugoj osobi zbog putovanja u Rumunjsku na zahtjev suda ili pravosudnog tijela ili ako je zakonom propisana obvezna prisutnost bilo koje od tih osoba.

Osoba koja ispunjava uvjete za dodjelu pravne pomoći navedene u odgovoru na pitanje 3. ima pravo i na povrat naknade plaćene miritelju ako može dokazati da je prije pokretanja sudskog postupka sudjelovala u postupku mirenja koji se odnosi na predmetni spor ili ako je podnijela zahtjev za pokretanje postupka mirenja nakon pokretanja sudskog postupka, ali prije datuma prve rasprave.

Javna pravna pomoć može se pružiti u bilo kojem od prethodno navedenih oblika, pri čemu može biti riječ o samo jednom obliku ili više njih istodobno.

Vrijednost javne pravne pomoći koja se pruža u obliku pomoći odvjetnika, vještaka, prevoditelja, sudskog tumača ili izvršitelja, neovisno o tome pruža li se samo jedan oblik pomoći ili više njih istodobno, za jednogodišnjeg razdoblja ne smije biti veća od maksimalnog iznosa koji odgovara iznosu 12 bruto minimalnih plaća na razini države za godinu u kojoj je podnesen zahtjev za pravnu pomoć.

(Članci 6., 7., 20. i 44. Hitne uredbe br. 51/2008 o javnoj pravnoj pomoći u građanskopravnim stvarima, kako je odobrena Zakonom br. 193/2008, kako je kasnije izmijenjen i dopunjen).

2 Što je točno pravna pomoć?

Javna pravna pomoć oblik je pomoći koju pruža država kako bi se osobama omogućilo ostvarivanje prava na pošteno suđenje i zajamčio jednak pristup pravosuđu te time osiguralo ostvarivanje određenih prava ili zakonitih interesa sudskim putem, uključujući izvršenje sudskih presuda ili drugih izvršnih isprava.

(Članak 1. Hitne uredbe br. 51/2008 o javnoj pravnoj pomoći u građanskopravnim stvarima, kako je odobrena Zakonom br. 193/2008, kako je kasnije izmijenjen i dopunjen).

3 Imam li pravo na pravnu pomoć?

Svaka fizička osoba može podnijeti zahtjev za javnu pravnu pomoć ako nije u mogućnosti snositi troškove određenog sudskog postupka ili troškove koji proizlaze iz primanja pravnih savjeta radi zaštite određenog prava ili zakonitog interesa na sudu, a da pritom financijski ne ugrozi sebe ili svoju obitelj. Pojam „obitelj“ odnosi se na bračne drugove, djecu ili druge izravne potomke u dobi do 18 godina koji financijski ovise o podnositelju zahtjeva te djecu ili druge izravne potomke starije od 18 godina i mlađe od 26 godina koji nastavljaju školovanje i financijski ovise o podnositelju zahtjeva. Članom obitelji smatra se i osoba koja dijeli adresu prebivališta ili boravišta, tj. koja živi u zajedničkom kućanstvu s podnositeljem zahtjeva, njegovom djecom ili drugim izravnim potomcima u dobi do 18 godina koji financijski ovise o podnositelju zahtjeva te djecom ili drugim izravnim potomcima starijima od 18 godina i mlađima od 26 godina koji nastavljaju školovanje i financijski ovise o podnositelju zahtjeva.

Pravo na javnu pravnu pomoć imaju osobe čiji prosječni mjesečni neto dohodak po članu obitelji u posljednja dva mjeseca prije podnošenja zahtjeva iznosi manje od 500 RON. U tom slučaju iznose koji čine javnu pravnu pomoć u potpunosti plaća država. Ako je prosječni neto dohodak po članu obitelji u posljednja dva mjeseca prije podnošenja zahtjeva manji od 800 RON, država plaća 50 % iznosa koji čine javnu pravnu pomoć. Iznosi pragova u pogledu dohotka te najveći iznos koji se može dodijeliti u okviru javne pravne pomoći mogu se revidirati odlukom vlade.

Javna pravna pomoć može se dodijeliti i u drugim slučajevima, razmjerno potrebama podnositelja zahtjeva, u kojima bi stvarni ili procijenjeni sudski troškovi podnositelju zahtjeva mogli ograničiti učinkovit pristup pravosuđu, među ostalim zbog razlike u troškovima života u Rumunjskoj i državi članici u kojoj podnositelj zahtjeva ima prebivalište ili uobičajeno boravište.

Pri utvrđivanju dohotka uzimaju se u obzir svi redoviti prihodi, kao što su plaće, doplatci, naknade, rente, najamnine, dobit od komercijalne ili samostalne djelatnosti i sl. te iznosi koji se podnositelju zahtjeva redovito isplaćuju, kao što su najamnina i naknada za uzdržavanje.

Javna pravna pomoć dodjeljuje se neovisno o financijskoj situaciji podnositelja zahtjeva ako mu se posebnim zakonom predviđa pravo na pravnu pomoć ili besplatnu pravnu pomoć kao mjeru zaštite zbog posebnih okolnosti, kao što su pripadnost manjini, invaliditet, određeni status i sl. U tom se slučaju javna pravna pomoć dodjeljuje i ako nisu ispunjeni kriteriji u pogledu dohotka, ali samo u svrhu zaštite ili priznavanja određenih prava ili zakonitih interesa koji proizlaze iz posebnih okolnosti koje, u skladu sa zakonom, opravdavaju priznavanje prava na pravnu pomoć ili besplatnu pravnu pomoć, ili onih prava i interesa koji su s tim okolnostima povezani.

Pravo na javnu pravnu pomoć prestaje smrću stranke ili poboljšanjem financijske situacije te stranke do razine koja joj omogućuje da snosi sudske troškove.

(Članci 4., 5., 8., 81., 9., 10., 101., 2., 21. i 50. Hitne uredbe br. 51/2008 o javnoj pravnoj pomoći u građanskopravnim stvarima, kako je odobrena Zakonom br. 193/2008, kako je kasnije izmijenjen i dopunjen).

4 Dodjeljuje li se pravna pomoć za sve vrste postupaka?

Javna pravna pomoć koja se pruža u skladu s tom hitnom vladinom uredbom dodjeljuje se za predmete u području građanskog, trgovačkog, upravnog i radnog prava te predmete iz područja socijalne sigurnosti i drugih područja, uz iznimku kaznenih predmeta.

(Članak 3. Hitne uredbe br. 51/2008 o javnoj pravnoj pomoći u građanskopravnim stvarima, kako je odobrena Zakonom br. 193/2008, kako je kasnije izmijenjen i dopunjen).

5 Postoje li posebni postupci za hitne slučajeve?

U području pravne pomoći ne postoje posebni hitni postupci.

6 Gdje mogu dobiti obrazac zahtjeva za pravnu pomoć?

Zahtjevi za javnu pravnu pomoć, koji se podnose u skladu s ovim poglavljem, podnose se na obrascu zahtjeva iz Priloga koji čini sastavni dio Hitne uredbe (članak 49. Hitne uredbe br. 51/2008 o javnoj pravnoj pomoći u građanskopravnim stvarima, kako je odobrena Zakonom br. 193/2008, kako je kasnije izmijenjen i dopunjen).

OBRAZAC

zahtjeva za dodjelu pravne pomoći u drugoj državi članici Europske unije

Upute:

1. Prije ispunjavanja obrasca zahtjeva pažljivo pročitajte upute.
2. Osoba koja podnosi zahtjev mora navesti sve podatke koji se traže u ovom obrascu.
3. Bilo kakvi neprecizni, netočni ili nepotpuni podaci mogu dovesti do kašnjenja u obradi vašeg zahtjeva.
4. Navođenje pogrešnih ili nepotpunih podataka u obrascu zahtjeva može prouzročiti pravne posljedice i zahtjev za pravnu pomoć može se odbiti, a protiv vas se može podnijeti i kaznena prijava.
5. Priložite sve popratne dokumente.
6. Napominjemo da ovaj zahtjev ne utječe na rok za pokretanje sudskog postupka.
7. Potpišite zahtjev i navedite datum.

A1. Osobni podaci podnosioca zahtjeva

Prezime i ime:

Datum i mjesto rođenja:

Osobni identifikacijski broj:

Adresa (prebivališta ili boravišta):

.....

Telefon/telefaks/e-pošta

A2. Osobni podaci zakonskog zastupnika (roditelj, skrbnik, staratelj itd.), ako je primjenjivo (popunjava se ako podnositelj zahtjeva ima zakonskog zastupnika)

Prezime i ime:

Datum i mjesto rođenja:

Osobni identifikacijski broj:

Adresa:

Telefon / telefaks / e-pošta:

A3. Osobni podaci odvjetnika podnosioca zahtjeva, ako je primjenjivo (popunjava se ako podnositelj zahtjeva već ima odvjetnika)

Prezime i ime:

Adresa:

Telefon/telefaks/e-pošta

B. Podaci o sporu za koji se traži pravna pomoć

Priložite preslike svih popratnih dokumenata.

B1. Priroda spora (razvod, radni odnos itd.)

B2. Vrijednost spora, ako se može izraziti u novcu, i valuta u kojoj je izražena vrijednost spora

B3. Opis situacije u svrhu čijeg se rješavanja traži pravna pomoć (uključujući nadležni sud, datum rasprave, dokaze itd.)

C. Pojediniosti o postupku

Priložite preslike svih popratnih dokumenata.

C1. Svojevlastno u kojem sudjelujete ili ćete sudjelovati u postupku (tužitelj ili tuženik)

Opišite predmet spora koji se razmatra:

.....

Ime i kontaktni podaci protustranke:

.....

C2. Posebni razlozi zbog kojih se traži hitna obrada ovog zahtjeva, ako je primjenjivo

C3. Navedite troškove koji bi se trebali obuhvatiti ovim zahtjevom (označite)

—

(a) pomoć odvjetnika

—

(b) naknade za vještaka

—

(c) naknade za prevoditelja ili sudskog tumača čije su usluge potrebne u okviru postupka

—

(d) naknade za izvršitelja

—

(e) oslobođenje od plaćanja sudskih troškova i/ili jamstava, smanjenje iznosa tih troškova i/ili jamstava, prilagodba načina njihove otplate ili odgoda plaćanja, kako je predviđeno zakonom, uključujući pristojbe i jamstva koji se plaćaju u fazi izvršenja.

C4. Označite oblik javne pravne pomoći koji se traži:

—

pomoć odvjetnika u okviru izvansudskog postupka

—

pomoć odvjetnika prije pokretanja sudskog postupka

–
 pomoć odvjetnika (savjetovanje i/ili zastupanje) u okviru sudskog postupka koji je u tijeku. U ovom slučaju navedite:

- registarski broj
- datume rasprava
- naziv suda
- adresu suda

–
 pomoć odvjetnika u upućivanju sudske presude na postupak ispitivanja. U ovom slučaju navedite:

- naziv suda
- datum donošenja presude
- razlog zbog kojeg se traži pomoć
- žalbu protiv presude

–
 pomoć odvjetnika u postupku izvršenja. U ovom slučaju navedite:

- naziv suda
- datum donošenja presude ili datum izdavanja druge izvršne isprave.

C6. Navedite imate li neki oblik osiguranja ili druga prava i olakšice kojima bi se u cijelosti ili djelomično mogli pokriti troškovi

Ako je odgovor potvrđan, navedite pojedinosti:

.....
.....

D. Obiteljska situacija

Koliko ljudi živi u vašem kućanstvu?

Navedite u kojem su odnosu s vama.

Prezime i ime	Odnos s podnosi- teljem zahtjeva	Datum rođenja	Je li ta/ta osoba	Je li podnositelj zahtjeva
	(kad je riječ o maloljetnim osobama)		financijski ovisna	financijski ovisan
			o podnosi- telju zahtjeva? o toj osobi?	

Postoji li još osoba koje financijski ovise o vama, ali ne žive u vašem kućanstvu?

Prezime i ime	Odnos s podnosi- teljem zahtjeva	Datum rođenja
	(kad je riječ o maloljetnim osobama)	

Ovisite li financijski o osobi koja ne živi u istom kućanstvu s vama?

Prezime i ime	Odnos s podnosi- teljem zahtjeva

E. Financijski podaci

Navedite sve podatke o sebi, svojem bračnom drugu ili izvanbračnom partneru, o svim osobama koje financijski ovise o vama ili, ako je primjenjivo, o svim osobama o kojima vi financijski ovisite.

Ako primате neku financijsku naknadu osim naknade za uzdržavanje od osobe o kojoj financijski ovisite i koja ne živi u istom kućanstvu s vama, navedite tu osobu u odjeljku E.1. „Ostali prihodi”.

Ako pružate financijsku pomoć osobi koja nije financijski ovisna o vama i koja živi u istom kućanstvu s vama, navedite to u odjeljku E.3. „Ostali troškovi”.

Priložite sve dokumente kojima se potkrjepljuju prethodno navedeni podaci.

Navedite valutu u kojoj su izražene novčane vrijednosti u tablici ako su izražene u valuti koja nije RON.

[E.1. Pojedinosti o I. Podnositelj zahtjeva|II. Bračni drug ili| III. Osobe koje|IV. Osobe koje |
[mjesečnom dohotku | [izvanbračni partner |podnositelj uzdržava |uzdržavaju]

Troškovi najma i stanovanja:									
Troškovi obrazovanja:									
Troškovi Skrb o djeci i hipoteka:									
Obroci:									
Otplate i zajmova:									
Naknada za uzdržavanje koja se plaća drugim osobama na temelju zakonske obveze:									
Ostali troškovi:									
UKUPNO:									

Izjavljujem na vlastitu odgovornost da su navedeni podaci istiniti i potpuni te se obvezujem bez odgađanja obavijestiti nadležno tijelo koje obrađuje zahtjev o svakoj promjeni svoje financijske situacije.

Sastavljeno u

Datum:

Potpis:

7 Koji se dokumenti trebaju dostaviti zajedno s obrascem zahtjeva za pravnu pomoć?

Zahtjev za javnu pravnu pomoć podnosi se u pisanom obliku i sadržava podatke koji se odnose na predmet i prirodu postupka za koji se traži javna pravna pomoć, identitet, osobni identifikacijski broj, prebivalište i financijsku situaciju podnositelja zahtjeva i njegove obitelji, a prilažu mu se popratni dokumenti o prihodima podnositelja zahtjeva i njegove obitelji te dokazi o obvezama uzdržavanja ili plaćanja. Zahtjevu se prilaže i izjava podnositelja zahtjeva u kojoj se navodi je li podnositelj primio javnu pravnu pomoć u posljednjih 12 mjeseci, u kojem obliku, u koju svrhu i u kojem iznosu.

Sud može od stranaka zatražiti eventualna pojašnjenja i dokaze, a od nadležnih tijela podatke u pisanom obliku.

Pravnu pomoć u izvansudskom postupku pruža služba za pravnu pomoć uspostavljena u okviru svake odvjetničke komore na temelju zahtjeva koji se podnosi na obrascu koji je odobrio odjel za koordinaciju pravne pomoći. Zahtjev podnesen na tom obrascu sadržava podatke koji se odnose na predmet i prirodu zahtjeva za pravnu pomoć, identitet, osobni identifikacijski broj, prebivalište i financijsku situaciju podnositelja zahtjeva i njegove obitelji, a prilažu mu se popratni dokumenti o prihodima podnositelja zahtjeva i njegove obitelji te dokazi o obvezama uzdržavanja ili plaćanja.

Zahtjevu se prilaže i izjava podnositelja zahtjeva u kojoj se navodi je li podnositelj primio javnu pravnu pomoć u posljednjih 12 mjeseci, u kojem obliku, u koju svrhu i u kojem iznosu.

Podaci o financijskoj situaciji podnositelja zahtjeva potkrepljuju se ponajprije s pomoću sljedećih dokumenata:

potvrde o prihodima podnositelja zahtjeva i drugih članova njegove obitelji;

izvatka iz registra obitelji i, ako je primjenjivo, rodnih listova djece;

potvrde o invaliditetu podnositelja zahtjeva ili djeteta, ako je primjenjivo;

izjave u kojoj se navodi da podnositelj zahtjeva i članovi njegove obitelji ne primaju nikakav dodatni prihod;

izjave o imovini podnositelja zahtjeva i njegove obitelji;

izjave u kojoj podnositelj zahtjeva i/ili drugi roditelj navode da skrb o djetetu nije povjerena drugom ovlaštenom privatnom tijelu, javnoj ustanovi ili pravnoj osobi;

dokaza koji su izdala nadležna tijela u obliku izvješća o oporezivoj imovini podnositelja zahtjeva ili, ovisno o slučaju, ostalih članova njegove obitelji;

drugih dokumenata potrebnih za utvrđivanje prava na pravnu pomoć u skladu sa zakonom.

(Članak 14. Hitne uredbe br. 51/2008 o javnoj pravnoj pomoći u građanskopravnim stvarima, kako je odobrena Zakonom br. 193/2008, kako je kasnije izmijenjen i dopunjen, te članak 73. Zakona br. 51/1995 o odvjetništvu, kako je kasnije izmijenjen i dopunjen).

8 Gdje se podnosi zahtjev za pravnu pomoć?

Zahtjev za javnu pravnu pomoć upućuje se sudu nadležnom za odlučivanje u predmetu za koji se traži pravna pomoć. Kada je riječ o javnoj pravnoj pomoći koja se traži za izvršenje presude, za obradu zahtjeva nadležan je sud izvršenja. Ako se ne može utvrditi nadležni sud, za zahtjev je nadležan okružni sud u čijoj se mjesnoj nadležnosti nalazi mjesto u kojem podnositelj zahtjeva ima prebivalište ili boravište.

Ako se javna pravna pomoć traži u okviru sudskog postupka koji je u tijeku, o zahtjevu/zahtjevima za javnu pravnu pomoć, ovisno o slučaju, odlučuje vijeće kojem je povjereno donošenje odluke o glavnom zahtjevu.

Javna pravna pomoć može se dodijeliti u bilo kojem trenutku tijekom postupka, od datuma na koji je predmetna stranka podnijela zahtjev, a pruža se tijekom cijele faze postupka u kojoj je zatražena. Za zahtjeve za javnu pravnu pomoć ne naplaćuju se pristojbe.

Javna pravna pomoć za potrebe upućivanja presude na postupak ispitivanja može se odobriti na temelju novog zahtjeva. Zahtjev za javnu pravnu pomoć za potrebe upućivanja sudske presude na postupak ispitivanja podnosi se sudu protiv čije se presude podnosi žalba u roku za podnošenje žalbe, a rješava ga u najkraćem roku vijeće koje nije donijelo odluku o glavnoj stvari.

Podnošenjem zahtjeva za javnu pravnu pomoć rok za podnošenje žalbe prekida se samo jednom, i to ako podnositelj zahtjeva dostavi popratne dokumente u roku od najviše deset dana. Novi rok za podnošenje žalbe počinje teći od datuma na koji je podnositelj zahtjeva obaviješten o odluci o zahtjevu za javnu pravnu pomoć ili, ovisno o slučaju, o odluci o zahtjevu za ponovno razmatranje u smislu prihvaćanja ili odbijanja.

U slučaju prihvaćanja zahtjeva za javnu pravnu pomoć sud bez odgađanja obavješćuje podnositelja zahtjeva i odvjetničku komoru o odluci. Odvjetnička komora mora u roku od 48 sati imenovati odvjetnika ovlaštenog za zastupanje pred bilo kojim žalbenim sudom, ovisno o slučaju. Sud i podnositelj zahtjeva obavješćuju se o datumu imenovanja odvjetnika i njegovim podacima u roku od 48 sati. Od datuma imenovanja odvjetnika počinje teći novi rok za podnošenje žalbe.

Pravnu pomoć u izvansudskom postupku pruža služba za pravnu pomoć uspostavljena u okviru svake odvjetničke komore na temelju zahtjeva koji se podnosi na obrascu koji je odobrio odjel za koordinaciju pravne pomoći. Zahtjev podnesen na tom obrascu sadržava podatke koji se odnose na predmet i prirodu zahtjeva za pravnu pomoć, identitet, osobni identifikacijski broj, prebivalište i financijsku situaciju podnositelja zahtjeva i njegove obitelji, a prilaže mu se popratni dokumenti o prihodima podnositelja zahtjeva i njegove obitelji te dokazi o obvezama uzdržavanja ili plaćanja.

Zahtjevu se prilaže i izjava podnositelja zahtjeva u kojoj se navodi je li podnositelj primio javnu pravnu pomoć u posljednjih 12 mjeseci, u kojem obliku, u koju svrhu i u kojem iznosu.

Zahtjev za pravnu pomoć u izvansudskom postupku podnosi se službi za pravnu pomoć, a odluka o prihvaćanju ili odbijanju donosi se u roku od 15 radnih dana od datuma podnošenja zahtjeva. Odluka se podnositelju zahtjeva dostavlja u roku od pet radnih dana od datuma donošenja odluke. Protiv odluke o odbijanju zahtjeva za pravnu pomoć u izvansudskom postupku može se podnijeti žalba odboru odvjetničke komore u roku od pet dana od obavijesti o odluci. Žalbe na odluke o odbijanju zahtjeva rješavaju se žurno na prvom idućem sastanku odbora odvjetničke komore.

(Članci 11., 12. i 13. Hitne uredbe br. 51/2008 o javnoj pravnoj pomoći u građanskopravnim stvarima, kako je odobrena Zakonom br. 193/2008, kako je kasnije izmijenjen i dopunjen, te članak 73. Zakona br. 51/1995 o odvjetništvu, kako je kasnije izmijenjen i dopunjen).

9 Kako mogu saznati imam li pravo na pravnu pomoć?

Sud će zahtjev za javnu pravnu pomoć riješiti, bez pozivanja stranaka, obrazloženom odlukom donesenom u vijeću. Zainteresirana strana protiv odluke o odbijanju zahtjeva za javnu pravnu pomoć može podnijeti zahtjev za ponovno razmatranje u roku od pet dana od datuma dostave odluke o odbijanju. O zahtjevu za ponovno razmatranje odlučuje drugo vijeće sudaca i sud donosi pravomoćnu odluku.

Ako je podnositelju zahtjeva odobrena javna pravna pomoć u obliku pomoći odvjetnika, taj se zahtjev zajedno s odlukom o odobrenju bez odgađanja šalje predsjedniku odvjetničke komore na području nadležnosti tog suda. Predsjednik odvjetničke komore ili odvjetnik kojem je predsjednik povjerio predmetni zadatak imenovat će, u roku od tri dana, odvjetnika upisanog u registar pružatelja pravne pomoći, kojem će zajedno s obavijesti o imenovanju poslati odluku o zahtjevu. Predsjednik odvjetničke komore obavezan je primatelja javne pravne pomoći obavijestiti o imenu dodijeljenog odvjetnika. Primatelj javne pravne pomoći može sam zatražiti imenovanje određenog odvjetnika, uz njegov pristanak u skladu sa zakonom.

Zahtjev za pravnu pomoć u izvansudskom postupku podnosi se službi za pravnu pomoć koja je uspostavljena u okviru svake odvjetničke komore, a odluka o prihvaćanju ili odbijanju donosi se u roku od 15 radnih dana od datuma podnošenja zahtjeva. Odluka se podnositelju zahtjeva dostavlja u roku od pet radnih dana od datuma donošenja odluke. Predsjednik nadležne odvjetničke komore imenuje odvjetnika upisanog u registar pružatelja pravne pomoći odvjetničke komore na temelju odluke kojom se odobrava pravna pomoć u izvansudskom postupku. Ako je to moguće, predsjednik odvjetničke komore može za pružanje pravne pomoći u izvansudskom postupku imenovati odvjetnika kojeg je odabrao primatelj pravne pomoći.

(Članak 15. Hitne uredbe br. 51/2008 o javnoj pravnoj pomoći u građanskopravnim stvarima, kako je odobrena Zakonom br. 193/2008, kako je kasnije izmijenjen i dopunjen, te članak 73. Zakona br. 51/1995 o odvjetništvu, kako je kasnije izmijenjen i dopunjen).

10 Što trebam učiniti ako imam pravo na pravnu pomoć?

Javna pravna pomoć u obliku pomoći odvjetnika dodjeljuje se u skladu sa Zakonom br. 51/1995 o odvjetništvu, kako je ponovno objavljen i kako je kasnije izmijenjen i dopunjen, koji sadržava odredbe o pravnoj pomoći ili besplatnoj pravnoj pomoći.

Ako je podnositelju zahtjeva odobrena javna pravna pomoć u obliku pomoći odvjetnika, taj se zahtjev zajedno s odlukom o odobrenju bez odgađanja šalje predsjedniku odvjetničke komore na području nadležnosti tog suda. Predsjednik odvjetničke komore ili odvjetnik kojem je predsjednik povjerio predmetni zadatak imenovat će, u roku od tri dana, odvjetnika upisanog u registar pružatelja pravne pomoći, kojem će zajedno s obavijesti o imenovanju poslati odluku o zahtjevu. Predsjednik odvjetničke komore obavezan je primatelja javne pravne pomoći obavijestiti o imenu dodijeljenog odvjetnika. Primatelj javne pravne pomoći može sam zatražiti imenovanje određenog odvjetnika, uz njegov pristanak u skladu sa zakonom.

Pomoć odvjetnika može se odnositi i na pomoć u izvansudskom postupku koja se sastoji od pružanja savjeta, podnošenja zahtjeva, molbi ili obavijesti ili poduzimanja drugih pravnih radnji te od zastupanja klijenata pred javnim tijelima ili ustanovama osim pravosudnih tijela ili tijela s pravosudnim ovlastima, u svrhu ostvarivanja određenih prava ili zakonitih interesa. Pomoć u izvansudskom postupku mora podrazumijevati pružanje jasnih i razumljivih informacija podnositelju zahtjeva, u skladu sa zakonskim odredbama o nadležnim tijelima koje su na snazi, i, ako je to moguće, o uvjetima, rokovima i postupcima predviđenima zakonom za priznavanje, odobravanje ili ostvarivanje prava ili interesa na koje se poziva podnositelj zahtjeva. Pomoć u izvansudskom postupku dodjeljuje se u skladu sa Zakonom br. 51/1995, kako je ponovno objavljen i kako je kasnije izmijenjen i dopunjen.

Zahtjev za pravnu pomoć u izvansudskom postupku podnosi se službi za pravnu pomoć koja je uspostavljena u okviru svake odvjetničke komore, a odluka o prihvaćanju ili odbijanju donosi se u roku od 15 radnih dana od datuma podnošenja zahtjeva. Odluka se podnositelju zahtjeva dostavlja u roku od pet radnih dana od datuma donošenja odluke. Protiv odluke o odbijanju zahtjeva za pravnu pomoć u izvansudskom postupku može se podnijeti žalba odboru odvjetničke komore u roku od pet dana od obavijesti o odluci. Žalbe na odluke o odbijanju zahtjeva rješavaju se žurno na prvom idućem sastanku odbora odvjetničke komore.

Predsjednik nadležne odvjetničke komore imenuje odvjetnika upisanog u registar pružatelja pravne pomoći odvjetničke komore na temelju odluke kojom se odobrava pravna pomoć u izvansudskom postupku. Ako je to moguće, predsjednik odvjetničke komore može za pružanje pravne pomoći u izvansudskom postupku imenovati odvjetnika kojeg je odabrao primatelj pravne pomoći.

Ako se odobri zahtjev za javnu pravnu pomoć u obliku naknade koja se plaća vještacima, prevoditeljima ili sudskim tumačima, u odluci kojom se odobrava pomoć utvrđuje se i privremena naknada za njihove usluge. Sud će utvrditi konačnu naknadu nakon pružanja usluge za koju je plaćena privremena naknada.

Ako se odobri zahtjev za javnu pravnu pomoć u obliku naknade koja se plaća izvršitelju, u odluci kojom se odobrava pomoć utvrđuje se i privremena naknada za usluge izvršitelja, a ona ovisi o složenosti predmeta na taj datum. Zahtjev i odluka o odobrenju šalju se što je prije moguće komori sudskih izvršitelja na području mjesne nadležnosti tog suda. Odbor komore sudskih izvršitelja na tom području mora u roku od tri dana imenovati izvršitelja, kojem se zajedno s obavijesti o imenovanju šalje odluka o zahtjevu. Predsjednik komore obavezan je primatelja javne pravne pomoći obavijestiti o imenu dodijeljenog izvršitelja. Primatelj javne pravne pomoći može sam zatražiti imenovanje određenog izvršitelja koji ima nadležnost na predmetnom području.

Nakon što izvršitelj obavi svoje dužnosti u skladu sa zakonom i propisima, sud će na njegov zahtjev utvrditi konačnu naknadu, koja ovisi o složenosti predmeta i odrađenom poslu i na koju se primjenjuju gornje granice iznosa naknada utvrđene zakonom.

Ako se odobri zahtjev za pomoć u obliku olakšica za plaćanje sudskih troškova, odlukom će se odobriti oslobođenje od plaćanja ili postotak smanjenja, rokovi za plaćanje i iznos pojedinačnih obroka, ovisno o slučaju. Ako su sudski troškovi koje je potrebno podmiriti više nego dvostruko veći od podnositeljeva mjesečnog neto dohotka po obitelji ostvarenog u mjesecu koji je prethodio podnošenju zahtjeva za javnu pravnu pomoć, odobrit će se postupno plaćanje, pri čemu mjesečni obroci neće biti veći od polovine neto dohotka po obitelji, osim ako sud ocijeni da je potrebno dodijeliti drukčiji, povoljniji oblik pomoći. Za plaćanje sudskih troškova može se odobriti najviše 48 mjesečnih obroka.

(Članci 23., 24., 25., 32., 33., 34. i 35. Hitne uredbe br. 51/2008 o javnoj pravnoj pomoći u građanskopravnim stvarima, kako je odobrena Zakonom br. 193/2008, kako je kasnije izmijenjen i dopunjen, te članci 71. i 73. Zakona br. 51/1995 o odvjetništvu, kako je kasnije izmijenjen i dopunjen).

11 Ako imam pravo na pravnu pomoć, tko mi odabire odvjetnika?

Javna pravna pomoć u obliku pomoći odvjetnika dodjeljuje se u skladu sa Zakonom br. 51/1995 o odvjetništvu, kako je ponovno objavljen i kako je kasnije izmijenjen i dopunjen, koji sadržava odredbe o pravnoj pomoći ili besplatnoj pravnoj pomoći.

Ako je podnositelju zahtjeva odobrena javna pravna pomoć u obliku pomoći odvjetnika, taj se zahtjev zajedno s odlukom o odobrenju bez odgađanja šalje predsjedniku odvjetničke komore na području nadležnosti tog suda. Predsjednik odvjetničke komore ili odvjetnik kojem je predsjednik povjerio predmetni zadatak imenovat će, u roku od tri dana, odvjetnika upisanog u registar pružatelja pravne pomoći, kojem će zajedno s obavijesti o imenovanju poslati odluku o zahtjevu. Predsjednik odvjetničke komore obavezan je primatelja javne pravne pomoći obavijestiti o imenu dodijeljenog odvjetnika. Primatelj javne pravne pomoći može sam zatražiti imenovanje određenog odvjetnika, uz njegov pristanak u skladu sa zakonom.

Kada je riječ o pravnoj pomoći u izvansudskom postupku, predsjednik nadležne odvjetničke komore imenuje odvjetnika upisanog u registar pružatelja pravne pomoći odvjetničke komore na temelju odluke kojom se odobrava pravna pomoć u izvansudskom postupku. Ako je to moguće, predsjednik odvjetničke komore može za pružanje pravne pomoći u izvansudskom postupku imenovati odvjetnika kojeg je odabrao primatelj pravne pomoći.

(Članci 23. i 35. Hitne uredbe br. 51/2008 o javnoj pravnoj pomoći u građanskopravnim stvarima, kako je odobrena Zakonom br. 193/2008, kako je kasnije izmijenjen i dopunjen, te članci 71. i 73. Zakona br. 51/1995 o odvjetništvu, kako je kasnije izmijenjen i dopunjen).

12 Pokriva li pravna pomoć sve troškove postupka?

Javna pravna pomoć može se pružiti u sljedećim oblicima:

- (a) plaćanje naknade za zastupanje, pravnu pomoć i, kada je primjenjivo, obranu imenovanom ili odabranom odvjetniku kako bi se osiguralo ostvarivanje ili zaštita prava ili zakonitog interesa na sudu ili kako bi se spriječio spor (dalje u tekstu „pomoć odvjetnika“)
- (b) plaćanje naknada vještacima, prevoditeljima ili sudskim tumačima čije su usluge potrebne u okviru postupka, na temelju odobrenja suda ili pravosudnog tijela, ako je za plaćanje takvih naknada odgovorna osoba koja podnosi zahtjev za javnu pravnu pomoć
- (c) plaćanje naknade izvršitelju
- (d) oslobođenje od plaćanja sudskih troškova, smanjenje iznosa tih troškova, prilagodba načina njihove otplate ili odgoda plaćanja, kako je predviđeno zakonom, uključujući i one koji se plaćaju u fazi izvršenja.

Ako se javna pravna pomoć pruža državljanima država članica EU-a ili drugim osobama koje imaju prebivalište ili uobičajeno boravište na državnom području neke države članice, odobrena javna pravna pomoć može uključivati i sljedeće:

- (a) troškove prevođenja dokumenata koje je podnio primatelj pravne pomoći, a koje je zatražio sud ili pravosudno tijelo u svrhu donošenja odluke u predmetu, pri čemu su povezani zahtjevi i dokumenti koji su podneseni ili primljeni u skladu s ovim poglavljem izuzeti od obveze ovjeravanja ili bilo kakve druge odgovarajuće formalnosti
- (b) usluge sudskog tumača u postupcima koji se vode pred sudom / pravosudnim tijelom
- (c) troškove nastale primatelju pravne pomoći ili drugoj osobi zbog putovanja u Rumunjsku na zahtjev suda ili pravosudnog tijela ili ako je zakonom propisana obvezna prisutnost bilo koje od tih osoba.

Javna pravna pomoć može se pružiti u bilo kojem od prethodno navedenih oblika, pri čemu može biti riječ o samo jednom obliku ili više njih istodobno.

Vrijednost javne pravne pomoći koja se pruža u obliku pomoći odvjetnika, vještaka, prevoditelja, sudskog tumača ili izvršitelja, neovisno o tome pruža li se samo jedan oblik pomoći ili više njih istodobno, za jednogodišnjeg razdoblja ne smije biti veća od maksimalnog iznosa koji odgovara iznosu 12 bruto minimalnih plaća na razini države za godinu u kojoj je podnesen zahtjev za pravnu pomoć.

(Članci 6., 7. i 44. Hitne uredbe br. 51/2008 o javnoj pravnoj pomoći u građanskopravnim stvarima, kako je odobrena Zakonom br. 193/2008, kako je kasnije izmijenjen i dopunjen).

13 Tko snosi druge troškove ako imam pravo samo na ograničenu pravnu pomoć?

Ako je stranci u okviru dodjele javne pravne pomoći odobreno oslobođenje od plaćanja troškova ili smanjenje iznosa koji je potrebno platiti, troškove na koje se oslobođenje ili smanjenje odnosi snosit će druga stranka ako izgubi spor. Stranka koja izgubi spor morat će platiti te iznose državi.

Ako stranka kojoj je dodijeljena javna pravna pomoć izgubi spor, ta stranka sama mora nadoknaditi troškove postupka državi. Međutim, pri donošenju odluke u predmetu sud može naložiti stranci koja je primila javnu pravnu pomoć da u cijelosti ili djelomično nadoknadi troškove državi ako je ta stranka vlastitim nesavjesnim ponašanjem tijekom postupka pridonijela gubitku spora ili ako je sudskom odlukom utvrđeno da je bila riječ o zlouporabi postupka.

(Članci 18. i 19. Hitne uredbe br. 51/2008 o javnoj pravnoj pomoći u građanskopravnim stvarima, kako je odobrena Zakonom br. 193/2008, kako je kasnije izmijenjen i dopunjen).

14 Obuhvaća li pravna pomoć i žalbe?

Ako se protiv presude u predmetu u pogledu kojeg je stranci dodijeljena javna pravna pomoć podnosi žalba, javna pravna pomoć dodijeljena u prethodnoj fazi postupka u obliku pomoći odvjetnika produljuje se u skladu sa zakonom kako bi obuhvatila pripremu zahtjeva i obrazložena žalbe te pokretanje i provedbu žalbenog postupka.

Presuda protiv koje se može podnijeti žalba i preslika odluke kojom se odobrava dodjela javne pravne pomoći bez odgode se dostavljaju odvjetničkoj komori radi provjere i potvrde ili, prema potrebi, radi imenovanja odvjetnika ovlaštenog za zastupanje pred žalbenim sudom. Odvjetnik ima pravo na zasebnu naknadu za svoje usluge u okviru žalbenog postupka, a tu naknadu u skladu sa zakonom utvrđuje žalbeni sud.

Ako stranka nije primala javnu pravnu pomoć u fazi postupka koja je prethodila žalbenom postupku, javnu pravnu pomoć može zatražiti podnošenjem novog zahtjeva.

Novi rok za podnošenje žalbe počinje teći od datuma imenovanja ili potvrde odabira odvjetnika. Sud i podnositelj zahtjeva obavješćuju se o datumu imenovanja odvjetnika i njegovim podacima u roku od 48 sati.

Žalbeni sud provjerava ispunjava li stranka i dalje uvjete za dodjelu javne pravne pomoći. Ako utvrdi da ih stranka više ne ispunjava, sud će donijeti odluku kojom nalaže ukidanje pravne pomoći i obvezuje stranku da u cijelosti ili djelomično državi nadoknadi troškove odvjetničke naknade.

(Članak 13.1. Hitne uredbe br. 51/2008 o javnoj pravnoj pomoći u građanskopravnim stvarima, kako je odobrena Zakonom br. 193/2008, kako je kasnije izmijenjen i dopunjen).

15 Može li se pravna pomoć povući prije zaključenja postupka (ili čak opozvati nakon završetka postupka)?

Pravo na javnu pravnu pomoć prestaje smrću stranke ili poboljšanjem financijske situacije te stranke do razine koja joj omogućuje da snosi sudske troškove. Nakon zaprimanja zahtjeva za javnu pravnu pomoć podnositelja će se obavijestiti o tome da će u slučaju gubitka spora morati snositi sudske troškove druge stranke te o mogućnosti da će biti obavezan vratiti iznos koji je primio u okviru javne pravne pomoći u slučaju da se zainteresirana strana obrati sudu koji je odobrio dodjelu javne pravne pomoći i podnese dokaze o stvarnoj situaciji osobe kojoj je odobren zahtjev; pružanje javne pravne pomoći ne prekida se tijekom novog postupka ispitivanja.

Ako sud utvrdi da je zahtjev za javnu pravnu pomoć podnesen u lošoj namjeri, u smislu prikrivanja istine, izdat će odluku kojom će osobu koja neopravdano prima javnu pravnu pomoć obvezati da nadoknadi iznose čijeg je plaćanja bila oslobođena te će joj izreći novčanu kaznu u iznosu do pet puta većem od iznosa čijeg je plaćanja neopravdano bila oslobođena. Protiv takve je odluke moguće podnijeti samo zahtjev za ponovno razmatranje, a može se podnijeti i obrazloženi zahtjev za ponovno razmatranje nadoknade ili kazne ili zahtjev za smanjenje njihovih iznosa. Zahtjev se podnosi u roku od pet dana od datuma obavijesti o odluci, a o njemu odlučuje drugo vijeće sudaca te donosi pravomoćnu odluku.

Ako konačnom i pravomoćnom odlukom primatelj javne pravne pomoći stekne imovinu ili prava na potraživanje čija je vrijednost deset puta veća od vrijednosti dodijeljene javne pravne pomoći, obavezan je vratiti iznos dodijeljen u okviru javne pravne pomoći. Postupak povrata utvrđen je u poglavlju III. Hitne uredbe.

(Članci 10., 14. i 17. i članak 50. stavak 2. Hitne uredbe br. 51/2008 o javnoj pravnoj pomoći u građanskopravnim stvarima, kako je odobrena Zakonom br. 193/2008, kako je kasnije izmijenjen i dopunjen).

16 Mogu li osporiti odbijanje pružanja pravne pomoći?

Sud će zahtjev za javnu pravnu pomoć riješiti, bez pozivanja stranaka, obrazloženom odlukom donesenom u vijeću. Zainteresirana strana protiv odluke o odbijanju zahtjeva za javnu pravnu pomoć može podnijeti zahtjev za ponovno razmatranje u roku od pet dana od datuma dostave odluke o odbijanju. O zahtjevu za ponovno razmatranje odlučuje drugo vijeće sudaca i sud donosi pravomoćnu odluku.

Dodjela javne pravne pomoći može se odbiti ako je zahtjev podnesen u lošoj namjeri, ako je procijenjeni trošak pomoći nerazmjernan vrijednosti predmeta, ako se pomoć ne traži u svrhu zaštite zakonitog interesa ili ako se pomoć traži za potrebe postupka koji je protivan javnom ili ustavnom poretku.

Ako spor radi čijeg je rješavanja zatražena javna pravna pomoć pripada kategoriji sporova koji se mogu riješiti s pomoću postupka mirenja ili nekog drugog postupka za alternativno rješavanje sporova, zahtjev za pravnu pomoć vjerojatno će se odbiti ako se pokaže da je podnositelj zahtjeva za javnu pravnu pomoć odbio pokušati na neki od tih načina riješiti spor prije početka sudskog postupka.

Dodjela javne pravne pomoći može se odbiti ako podnositelj zahtjeva traži nadoknadu štete nastale njegovu ugledu ili časti, pri čemu nije pretrpio nikakvu materijalnu štetu, ili ako zahtjev proizlazi iz komercijalne ili samostalne djelatnosti podnositelja zahtjeva.

Ako je javna pravna pomoć dodijeljena državljanima država članica EU-a ili drugim osobama koje imaju prebivalište ili uobičajeno boravište na državnom području neke države članice, rumunjsko središnje tijelo može odbiti poslati zahtjev za pravnu pomoć drugoj državi članici ako je taj zahtjev očito neutemeljen ili nadilazi područje primjene Direktive Vijeća 2002/8/EZ. Ako nadležno tijelo države članice kojoj je zahtjev upućen odbije zahtjev za pravnu pomoć, rumunjsko središnje tijelo zatražit će od podnositelja zahtjeva da nadoknadi troškove prijevoda.

(Članci 15., 16., 45. i 46. Hitne uredbe br. 51/2008 o javnoj pravnoj pomoći u građanskopravnim stvarima, kako je odobrena Zakonom br. 193/2008, kako je kasnije izmijenjen i dopunjen).

Dodatne informacije

Korisne poveznice:

[Nacionalno udruženje odvjetničkih komora Rumunjske](#) (*Uniunea Națională a Barourilor din România*)

Posljednji put ažurirano: 22/05/2023

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJA-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.